
12 **2019_B&W_00571** **Nota van antwoord - Fraude en zorgverwaarlozing binnen Beschermd wonen**

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer R. Bats, Burgemeester; de heer B. Harmsma, Wethouder; mevrouw T. Jongman, Wethouder; de heer M. Scheringa, Wethouder; mevrouw T. Bijl; mevrouw J. Groot de, Secretaris

Nota van antwoord

Vraag en antwoord

Vanuit de fractie van GroenLinks zijn er vragen gekomen over fraude en zorgverwaarlozing. Hieronder zullen wij deze vragen beantwoorden.

De vragen hebben voornamelijk betrekking op de zorg die vanuit beschermd wonen wordt gegeven daarbij is het goed te vermelden dat Zwolle fungeert als centrumgemeente voor de regio IJsselland als het gaat om beschermd wonen. Dit betekent dat zij aanbieders namens de regio subsidiëren en de Persoonsgebonden Budgetten (PGB's) administratief ter beschikking stellen. Dit gebeurt in nauw overleg met de regiogemeenten. Elke gemeente is zelf verantwoordelijk voor de beleidsregels / Verordening en het toezicht. Vanuit de regionale samenwerking wordt stevig ingezet op het verbeteren van de kwaliteit van beschermd wonen.

Is er onderzoek gedaan in Steenwijkerland naar fraude en zorgverwaarlozing bij inwoners die beschermd wonen binnen onze gemeente?

Ja, er worden onderzoeken gedaan bij beschermd wonen aanbieders. Deze onderzoeken zijn signaal gestuurd en vinden plaats bij zowel aanbieders die gesubsidieerd zijn (ZIN) als niet gesubsidieerde aanbieders (PGB). Deze onderzoeken worden uitgevoerd door de GGD IJsselland, zij zijn onze toezichthouders kwaliteit en rechtmatigheid. Afhankelijk van het signaal wordt in overleg met hen bepaald welke toezichthouder (kwaliteit of rechtmatigheid) het onderzoek uitvoert. Daarnaast houdt de toezichthouder thematische onderzoeken bij de gecontracteerde aanbieders. Dit houdt in dat de toezichthouder preventief een afgebakend onderwerp bij meerdere, willekeurig gekozen, aanbieders onderzoekt.

Zo niet, waarom wordt daar geen onderzoek naar gedaan?

N.v.t.

Zo ja, op wijze ontvangt u die signalen, wat is de aard van de signalen die bij onze gemeente binnen komen en hou worden deze behandeld?

De signalen kunnen op diverse manieren binnenkomen bv:

- Een inwoner ((ex-)cliënt) die zich meldt met vragen en/of opmerkingen over zijn zorgaanbieder.
- Het netwerk van de (ex-client)
- Signalen over aanbieders via andere gemeenten/regio's
- Signalen over aanbieders via de Toezichthouders
- Via Wmo-consulenten, lokaal en regionaal

De aard van de signalen zijn zeer divers, maar ze hebben als gemeenschappelijke deler dat er vragen zijn over de kwaliteit van de geleverde zorg en/of (een gedeelte van) de zorg daadwerkelijk is geleverd. Niet alle signalen zijn concreet en op feiten gebaseerd, vaak is er sprake van een intuïtief gevoel dat zaken niet op orde zijn. De signalen worden opgepakt, in overleg met contractmanagement, toezichthouders, toegangen en eventuele andere gemeenten. Omdat iedere situatie en aanbieder anders is wordt per casus gekeken hoe het signaal het beste opgepakt kan worden. De gemeente bepaalt uiteindelijk de aanpak.

Onderdeel van de aanpak kan ook betekenen dat er gesprekken gevoerd worden vanuit contractmanagement. Daarbij is de visie om een actieve houding aan te nemen, snel te handelen en te investeren in het contact met de aanbieders. Bij beschermd wonen wordt er in zijn algemeenheid snel overgegaan tot een onderzoek door de toezichthouder, juist omdat het een zeer kwetsbare groep inwoners betreft. Er zijn meerdere uitkomsten naar aanleiding van een onderzoek mogelijk, dit kan positief en negatief zijn en dit vraagt dus iedere keer handhaving op maat. Voorbeelden van handhaven zijn:

- Opstellen van een verbeterplan met een strak hersteltermijn,
- Terugvorderen van ten onrechte ontvangen gelden
- Uitgebreidere vervolgonderzoek
- Cliënten stop
- Overdragen cliënten naar andere aanbieders
- Strakkere monitor en evaluatiemomenten.

Zijn er binnen onze gemeente-instellingen actief die ongeschoold personeel in dienst hebben die deze kwetsbare groep begeleidt?

Als beschermd wonen aanbieder moet je voldoen aan de kwaliteitseisen gesteld door de centrumgemeente Zwolle, o.a. voldoen aan de opleidingseisen conform de branche. Deze kwaliteitseisen zijn onderdeel van de subsidie gesprekken. Een instelling mag, voor bepaalde werkzaamheden, vrijwilligers of niet HBO geschoold personeel inzetten, mits deze onder supervisie staan van geschoold personeel. De afspraak is dat de onderdelen die onder de complexe begeleiding vallen, door de HBO-er worden uitgevoerd. Een cliënt die kiest voor een PGB is in principe zelf verantwoordelijk voor de geleverde zorg en door wie deze wordt geleverd. Om cliënten hierbij te ondersteunen en het eenvoudiger te maken worden de PGB-eisen per 1 januari 2020 aangescherpt. PGB-aanbieders moeten dan aan dezelfde voorwaarden en eisen voldoen als een ZIN-aanbieder. Momenteel wordt er strenger op toegezien of cliënten hun PGB kunnen beheren.

Wanneer u dat niet bekend is, bent u bereid dit te onderzoeken en hiertegen op te treden?

Door het aangescherpte PGB-beleid komen signalen nog beter aan het licht en wordt hiertegen opgetreden.

Genieten onze kwetsbare inwoners, die gebruik maken van beschermd wonen ook huurbescherming zoals huurders van een woningbouwvereniging?

Nee, wanneer het zorgement voorop staat, kan er geen beroep worden gedaan op huurbescherming. Bij beschermd wonen zijn begeleiding en ondersteuning de overheersende

elementen en kan de betrokkene in beginsel geen beroep doen op huurbescherming. Dit kan ertoe leiden dat bij opzegging van de zorgverleningsovereenkomst tevens de huurovereenkomst eindigt. Dit is afhankelijk van de opzet en inhoud van de overeenkomsten. De beweging is dat zorg en wonen steeds meer van elkaar gescheiden wordt. En waar het mogelijk is de cliënt zijn eigen huur betaald, zodat deze niet meer voor het wonen afhankelijk is van de zorgaanbieder en wel huurbescherming ontvangt.

Bent u bereid huidige en toekomstige aanbieders van zorg te screenen?

Beschermd wonen aanbieders hebben een overeenkomst met de centrumgemeente Zwolle, die de aanbieders heeft gescreend. Aanbieders moeten aan diverse eisen voldoen, waaronder kwaliteitseisen. Dit is onderdeel van de subsidie gesprekken. Daarnaast gaan wij als gemeente Steenwijkerland zelf het gesprek aan met aanbieders over de zorg die zij leveren. Omdat fraude en haar opsporingsmogelijkheden steeds veranderen, moeten wij hierop in blijven springen en er continu scherp op zijn dat onze kwetsbare inwoners de zorg krijgen die zij nodig hebben.

Vervolg

N. v. t.

Bijlagen

1. Schriftelijke vragen GroenLinks n.a.v. eindrapport 'Fraude en Zorgverwaarlozing'.pdf

Steenwijk, 25-11-2019

Aan: College Steenwijkerland

Betreft: Schriftelijke vragen 'Fraude en zorgverwaarlozing'

Geacht college,

Op 08 november werd het eindrapport 'Fraude en zorgverwaarlozing bij beschermd wonen' gepresenteerd door het Informatie Knooppunt Zorgfraude.

Op basis van het onderzoek komt naar boven dat bij ruim 4% van de cliënten beschermd wonen wordt gefraudeerd.

Het totaalbeeld is dus dat jaarlijks naar schatting 2.300 cliënten (Wmo en Wlz) in zorg zijn bij een aanbieder van beschermd of begeleid wonen waarbij fraude en/of zorgverwaarlozing wordt vermoed.

Hiermee is minimaal 100 miljoen euro gemoeid.

Naar aanleiding van deze rapportage stelt GroenLinks de volgende vragen:

- Is er onderzoek gedaan in Steenwijkerland naar fraude en zorgverwaarlozing bij inwoners die beschermd wonen binnen onze gemeente?
- Zo niet, waarom wordt daar geen onderzoek naar gedaan?
- Zo ja, op welke wijze ontvangt u die signalen, wat is de aard van de signalen die bij onze gemeente binnen komen en hoe worden deze behandeld?
- Zijn er binnen onze gemeente instellingen actief die ongeschoold personeel in dienst hebben die deze kwetsbare groep begeleidt?
- Wanneer u dat niet bekend is, bent u bereid dit te onderzoeken en hier tegen op te treden?
- Genieten onze kwetsbare inwoners, die gebruik maken van beschermd wonen ook huurbescherming zoals huurders van een woningbouwvereniging?
- Bent u bereid huidige en toekomstige aanbieders van zorg te screenen?

Aletta Makken
Fractie GroenLinks